Дін мемлекеттің экономикалық қатынастардың қалыптасуының негізі ретінде

Орындаған: Алпысбай М.А.
Қабылдаған: Мейрбаев Б.Б.

Жоспар

- Кіріспе
- Негізгі бөлім
- Ежелгі Мысыр еліндегі дін және экономика қатынастары
- Ежелгі Вавилон және Ежелгі Үнді елдеріндегі экономикалық қатынастардың көрінісі
- Қорытынды

Кіріспе

Экономикалық ойлардың ең көне бастамаларын Ежелгі Шығыс елдерінен іздеу керек. Бұл қолайлы экономикалық жағдайдың, тағам мен жылы климаттың болуымен байланысты. Және де Шығыс елдерінде моральдық құндылықтардың артуы, мемлекеттерде қатаң тәртіптің сақталуы да әсерін тигізіп отырды. Ерте заманнан белгілі бір шарттарды орындай алмай қалған жағдайда, оған өтемін қайтару керектігін мемлекетпен реттеп отырды. Және де әртүрлі ежелгі мемлекеттік құрылымдарда өзіндің бір ерекешеліктері болды.

Негізгі бөлім

Ежелгі Мысырда Орта патшалық (б.з.б. XX-XVIII ғғ.) кезеңінде қарызын өтемегендерді құлдыққа алу кең етек алды. Нәтижесінде аристократтар мен мен шенеуніктерді ұрып-соғу мен меншігін талан-таражға салумен болған азаматтық соғыс болды. Бүлікшілердің нақты әлеуметтік-экономикалық платформасын анықтау қиын, алайда соққыға жығылған аристократтардың экономикалық көзқарастарын «Инувердің сөзі» атты шығармадан көруге болады.

Экономика Древнего Египта

Экономика Древнего Египта в основном базировалась на земледелии. Даже в более поздний период долина Нила служила настоящей житницей Римской империи. Главными культурами были ячмень и эммер (разновидность пшеницы), к которым затем добавились другие зерновые. Еще на заре истории египтяне ткали из льна; хлопка в Древнем Египте не знали, а одежда из шерсти использовалась крайне редко. Самыми распространенными плодовыми деревьями были финиковая пальма, инжир и гранат. Из овощей были известны чеснок, лук-порей, огурцы. Основой жизни был хлеб, а любимыми напитками пиво и виноградное вино.

Домашних животных разводили в большом количестве как для пропитания, так и для выделки кож. Держали овец и коз, в пищу употребляли мясо уток и гусей; кур не знали вплоть до времени правления XVIII династии. Пчел разводили для получения меда, причем это занятие являлось царской монополией. Крупный рогатый скот широко использовали в плужной упряжке, но для перевозки грузов служил осел. Скот играл столь важную роль в экономике, что первые фараоны исчисляли время своего правления по производившимся каждые два года переписям стад.

Далее

PPt4WEB.ru

Мысыр патшасына арналған бұл сөзде көтеріліс нәтижесінде байлардың мүлігін иемденуі, «ауқатты адамдардың қол диірменімен жұмыс істеуі», «мансапты адамдардың балалары көшеге қуылғаны», шенеуніктер өлтірілгені келтірілген.

Құлдық сана

Көтерілістің өзі, санада жатқан құлдық жүйені мойындаудың айқын көрінісі, өйткені, бұдан ерте кезеңдерде негізгі бағдар қауымдық қатынастарды қалпына келтіруге ұмтылыс болса, кейінгіде- құлдың өзінің құл иеленушіге айналуға ұмтылыс.

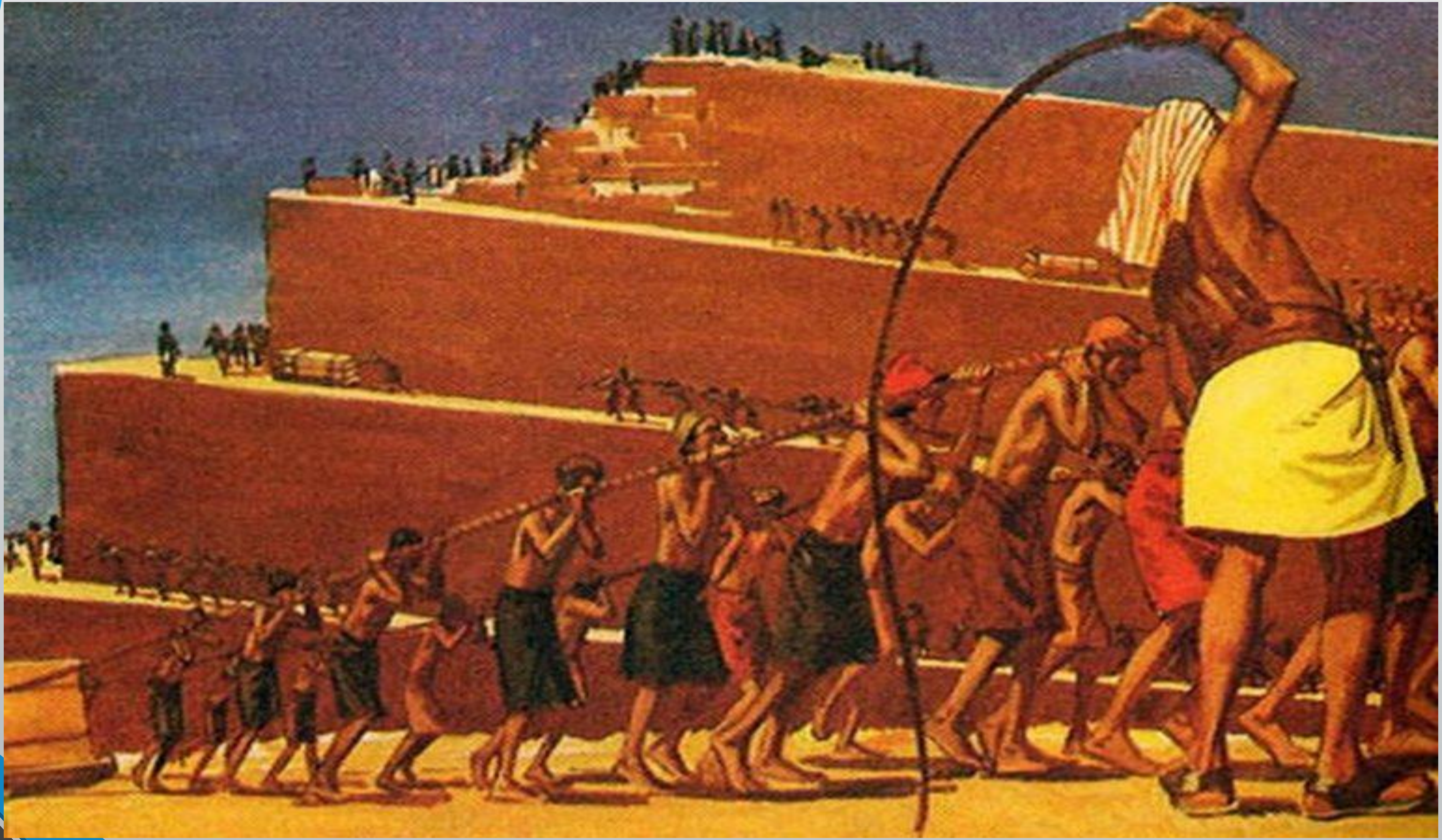

Вавилонияда қалыптасқан мемлекеттік қатынастар

Қарызын өтемегендерді біршама шектеу талпыныстары Вавилонда орын алды. Қарыздық құлдықтың әлеуметтік салдарларын залалсыздандыру мақсатында Хаммурапи заңдары қалыптасады. Онда:

1. Қарыздық құлдық мерзімді жағдай ретінде анықталып, үш жыл өткен соң құл бостандыққа жіберіліп, қарыздары кешіріледі.
2. Қарызын өтей алмаған қарыздарды өлтіруге тиым салу;
3. Өнім өнбеген жағдайда жалға алушылар жалдау ақысын төлемейді.
4. Жалдау ақысына шектеу қойылған.

Законы Хаммурапи

- Свод законов Хаммурапи (или Кодекс Хаммурапи), созданный приблизительно в 1780 г. до н. э., является одним из древнейших законодательных памятников. Найден археологической экспедицией Жака де Моргана в ходе раскопок в 1901-1902 годах в Сузах (территория древней Месопотамии). Этот свод из 282 законов (37 уничтожено) представляет собой чёрный базальтовый столб.

Ежелгі Үнді елінде қалыптасқан мемлекеттік жүйе

- Ману заңдарында дүниенің көркеюі үшін Брахма демімен брахманды , қолдарынан-кшатрийді, бөксесінен-вайшьяны, өкшесінен-шудраны жаратады делінеді. Діни- мифолгиялық көзқарасқа негізделген бұл әлеуметтік бұл құрылым жүйесі өзінің мүшелерінің тек қана экономикалық өмірін шектемей, күнделікті өмірдің қатынастарын реттеп отырды. Ежелгі Үндінің экономикалық-әлеуметтік ойлары мемлекет мәселесін де алға тартты. Ол бойынша, мемлекет шаруашылық өмірге барынша араласып, ықпал етуге құзырлы болды. Пайда табу мақсатында патшалық тауарларды экспортқа шығару да мүмкін болды..

Ману заңдары

«Законы Ману»

"А для сохранения всей этой вселенной он, пресветлый, для рожденных от уст, рук, бедер и ступней установил особые занятия. Обучение, изучение Веды, жертвоприношение для себя и жертвоприношение для других, раздачу и получение милостыни он установил для **брахманов**. Охрану подданных, раздачу милостыни, жертвоприношение, изучение Веды и неприверженность к мирским утехам он указал для **кшатрия**. Пастьбу скота и также раздачу милостыни, жертвоприношение, изучение Веды, торговлю, ростовщичество и земледелие — для **вайшьев**. Но только одно занятие Владыка указал для **шудры** — служение этим варнам со смирением"

MyShared

Ежелгі Қытай еліндегі мемлекеттің экономикалық қатынастары

- Ежелгі Шығыстағы экономикалық-әлеуметтік ойлардың жетік дамыған жері Ежелгі Қытай болды. Қытай көптеген экономикалық идеялардың ошағы болды. Әлеуметтік-экономикалық қатынастардың өрши түсуінде олар бірқатар реформалар мен саяси төңкерістерге алып келді. Б.з.б. 5-6 ғғ. Пайда болған Конфуция ілімін экономикалық ой мектебі ретінде санауға болады.

Конфуций ілімі

- Борыш және бағыну, дәстүрді дәріптеу және үлкенді құрметтеу идеясына негізделген әлеуметтік-экономикалық көзқарастарын ол «Лунь-юй» атты шығармасында көрсетеді. Әлеуметтік- этикалық бағыттарда қалыптасқан Конфуциандық баршаға мәлім адамгершілік , борыш, ізгілік сияқты құндылықтармен қатар құлдық мәселесі жоққа шығарылмайды.

Конфуций ілиміндегі әлеуметтік-экономикалық негіздерге арналған тұжырымы:

- Күшті мемлекет, байлықты мемлекеттік қазынадан шоғырландыру;
- Білімділік, даналыққа, қолөнер мен сауда-саттыққа кемсітушілікпен қарап, жер өңдеу мен әскери іспен айналысу;
- Халық мемлекетке қарсы қойылып, халықтың пәрменсіздігі мемлекеттің қуатталуы деп қарастыру.

Ежелгі Грек мемлекетіндегі әлеуметтік-экономикалық қатынас

Ксенофонт өзінің әлеуметтік-экономикалық көзқарасын толығырақ «Лакедемондық мемлекет» еңбегінде береді. Негізгі принциптері:

- құлдар еңбегін барынша тиімді пайдалану керек;
- Шешімді түрде натуралды шаруашылықты жақтайды, сауда- саттық экономикасына қарсы шығады.
- Байлық ұғымы-жеке тұтыну қоры, саяси достар табу құралы;
- Пайдалы заттар –құнды, зиянды- құнсыз.
- Ксенофонт ақша мәселесіне көп қызығушылық танытады.

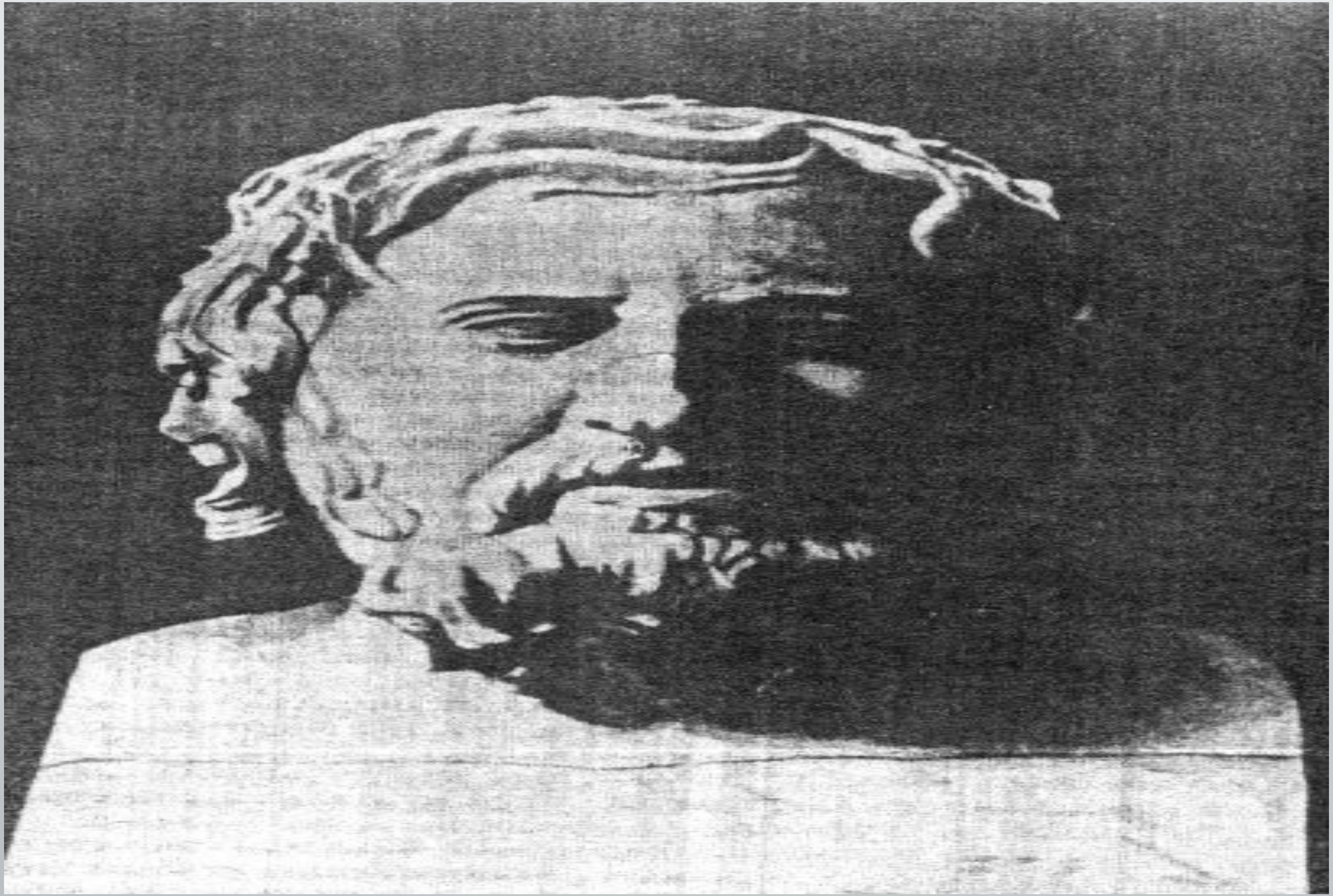

Протестанттық ілімдегі экномикалық мәселелер

- Макс Вебер капитализм қалыптасуын протестантизммен байланыстырды. Зерттеулерінде «протестанттық этика және және капитализм рухы» терминін ашып, Европадағы діни реформация мен протестантизмнің «шаруашылық этикасының» және капитализмнің, жалпы батыс өркениетінің жетістіктерін экономикалық тұрғыда қарастырды. Вебер қоғамның экономикалық жүйесінің өзгеруі діни жүйенің де өзгеруіне мәжбүрлейтініне талас тудырмады.

Діни феномендердің басқа әлеуметтік формадағы іс-әрекеттермен байланысын қарастыруды 2 маңызды мәселені анықтаймыз:

- Дін әлеуметтік іс-әрекеттердің арнайы формасының легитимизация факторы;
- Дін мен осы және басқа да әлеуметтік қатынастардың пайда болу факторы.

В своей работе «Протестантская этика и дух капитализма» Вебер усматривает связь между этическим кодексом протестантских вероисповеданий и духом капиталистической экономики, основанной на идеале предпринимателя-рационалиста.

Қорытынды

Дін жүйесі әлеуметтік – саяси жүйеге, мемлекетке қатысты өзіндік мәні мен автономисын мойындату бағытында біршама өзгерістерді бастан өткізгенін көреміз. Қазіргі қоғамдағы жалпы 3 тенденцияны байқауға болады.

1. Рационалды- тәжірибелік мінез-құлық
2. Рәсімдік ұйымдасқан мінез-құлық
3. Мольдік мінез-құлықтың өзгеруі.